

Fa st da

praktyczne wskazówki
jak uszyć formację na miarę

Spis treści

	Wprowadzenie	
	wizja drogi i celu.....	6
	Posłanie	
	od abp. Adriana Galbasa.....	8
	Bierzmowanie	
	co to jest?.....	10
1	Spotkania animatorów	
	kompetencje i formacja.....	12
2	Animator grupy	
	cechy dobrego prowadzącego.....	20
3	Komunikacja	
	owocne słuchanie i mówienie.....	24
4	Jak pracować z grupą	
	kilka praktycznych wskazówek.....	30
5	Praca z materiałami	
	krok po kroku.....	36
6	Modlitwa wspólnotowa	
	jak ją poprowadzić?.....	46
7	Kryzysowe sytuacje	
	ryzyko zniechęcenia czy szansa na rozwój?.....	52
8	Spotkanie pokoleń	
	różne doświadczenia kulturowe.....	60
	Archidiecezjalne Centrum Formacji Pastoralnej	
	kim jesteśmy?.....	70

Droga Animatorko, Drogi Animatorze!

Rozpoczynasz posługę animatora małej grupy kandydatów przygotowujących się do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Niezależnie od tego, w jakim jesteś wieku i jakie masz do tej pory na tym polu doświadczenie oraz **bez względu na fakt, czy czujesz się w pełnieniu tej posługi kompetentny, czy też nie, prowadzenie spotkań z młodzieżą z pewnością stanowi dla Ciebie nie lada wyzwanie**. Może czujesz lęk przed podjęciem się tego zadania albo doświadczasz granic swoich kompetencji? A może po prostu czujesz się niepewnie? Wiedz, że chcemy Ci pomóc, bo rozumiemy, z jakimi trudnościami się borykasz.

Dlaczego prowadzenie spotkań dla młodych jest wyzwaniem? Ponieważ młodzi z natury są nieprzewidywalni, często możesz ich nie znać, może nawet stawiać opór wobec treści, które będziesz chciał im przekazać. I wreszcie, co niestety jest dość prawdopodobne, wielu z nich zwyczajnie nie rozumie, po co do bierzmowania ma iść ani jaki w ogóle jest sens wiary w Boga, chodzenia do Kościoła, modlitwy i zachowywania przykazań.

To nie jest Twoja wina, że młodzi z wiarą mają zwykle nie po drodze. Twoim zadaniem nie jest nawrócić ich i zrobić z nich dobrych katolików na tych kilku spotkaniach. Nie jesteś także ich nauczycielem. Twoje zadanie polega na towarzyszeniu im w drodze do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Idźcie więc razem. Tę drogę trochę znasz, bo sam ją przeszedłeś i może rozwijasz się dalej w Kościele.

Zapraszamy Cię, byś jako animator stanął ze swoimi uczestnikami razem: ramię w ramię. Abyś spędził z nimi czas, próbując wejść z nimi w relację. Byś posłuchał, czym żyją i byś zbudował między Wami choć minimum zaufania. Żeby młodzi chcieli Cię

słuchać, najpierw muszą chcieć Ci zaufać. A to osiągniesz przez okazywanie im życzliwości, poświęcenie swojej uwagi i czasu, by wysłuchać, co mają do powiedzenia.

Zeszyt, który opracowaliśmy dla Ciebie, miał się stać – w zamysle jego twórców – swego rodzaju instrukcją do Twojej postługi animatora kandydatów przygotowujących się do przyjęcia sakramentu bierzmowania. **Nazwaliśmy go „fastrygą”**, ponieważ jak w krawiectwie używa się roboczego szwu (fastrygi właśnie!), by zaznaczyć późniejsze właściwe szycie, tak chcemy naszymi podpowiedziami pomóc Ci „szyć” formację na miarę! Z uwzględnieniem i wykorzystaniem Twojej kreatywności, z umiejętnością dostosowania się do odbiorców i zgodnie z założeniami programu formacji kandydatów do przyjęcia sakramentu bierzmowania. Znajdziesz tutaj podpowiedzi dotyczące komunikacji w grupie i wypełniania Twojej roli jako animatora, uwagi odnoszące się do pracy z konspektem i do pracy z grupą, propozycje związane z poprowadzeniem modlitwy, a także refleksje na temat przeżywania kryzysów oraz słów kilka o współczesnym pokoleniu, które może jest zupełnie inne niż Twoje. Mamy nadzieję, że choć trochę uda nam się pomóc Tobie i innym animatorom. **Jeśli chciałbyś kontynuować rozwijanie swoich kompetencji, to zapraszamy do skorzystania z naszych warsztatów, kursów i szkoleń dostępnych na stronie: <https://centrum.katowice.pl/>.**

Życzymy powodzenia i odwagi w realizacji podjętej przez Ciebie postługi. Zobaczysz: dając swój czas, energię i siły, otrzymasz o wiele więcej, niż się spodziewasz!

Bierzmowanie

co to jest?

Co Bóg daje przez bierzmowanie?

Siebie! I dzięki temu:

- ✕ **przebudzenie**
odkrywasz Boga
- ✕ **piękno**
odkrywasz siebie
- ✕ **misję**
odkrywasz swoją drogę

Jak to się dzieje?

modlitwa

spotkaj się z Bogiem!

- na luzie, szczerze, tak jak jest, własnymi słowami
- słuchaj odpowiedzi (Bóg może mówić przez ludzi, wydarzenia, słowo Boże albo wewnętrzne natchnienia)

słowo Boże

- dowiedz się, z Kim rozmawiasz
- poznaj Boży sposób widzenia

sakramenty

doświadcź działania Boga:

- Jego miłości i bliskości – Komunia Święta
- przebaczenia i wolności – spowiedź

wyzwanie

- działaj z miłością, podejmuj wyzwania codzienności (Nie chce mi się... ale chcę!)
- odkryj w sobie siłę do walki o to, co dla Ciebie jest ważne

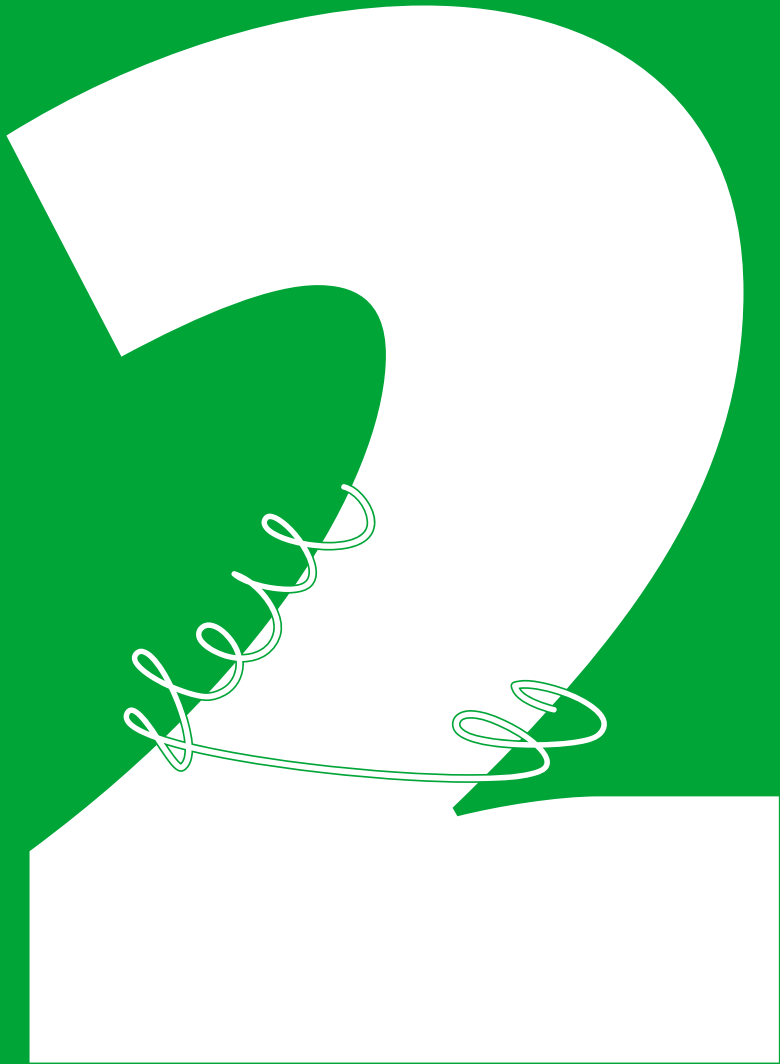
świadek

- spotkaj się z kimś wierzącym
- zainspiruj się wiarą i życiem kogoś innego

Co dalej?

- Dostałeś Ducha Świętego – **Bóg działa w Tobie i przez Ciebie.** Wykorzystaj to w praktyce!
- Bądź sobą. **Odkrywaj prawdę o sobie w Bożych oczach.**
- Rozpoznaj swoje miejsce w Kościele i świecie. Pomyśl, gdzie i co możesz dać?
- **Odkryj swoją wartość i zdolności.** Masz wpływ na siebie i świat!
- Weź odpowiedzialność. **Przeżywaj swoją wiarę świadomie!**

Animator grupy

cechy dobrego
prowadzącego

Jest dla mnie ważna praca dla Kościoła w różnych obszarach.

dr Magdalena Kudełka-Lwowska

Żona i matka dwóch synów, wykładowczyni, trenerka warsztatów psychologicznych i pastoralnych, organistka, dr teologii pastoralnej. Pracuje m.in. w zakonnych seminariach duchownych oraz w parafii Oblatów w Katowicach.

Kierunek Twojego rozwoju!

✘ **Animator wzbudza zaufanie w uczestnikach.**

Zaufanie pomiędzy animatorem a uczestnikami to niezwykle ważna kwestia. Bez niego uczestnicy nie będą chcieli dzielić się swoim doświadczeniem ani nie zaangażują się w przekazywane przez Ciebie treści.

Budujesz zaufanie pomiędzy Tobą a grupą poprzez dyskrecję (nie rozmawiamy o tym, co usłyszeliśmy od innych osób poza spotkaniem), przestrzeganie zasad wypracowanych wspólnie z grupą na pierwszym spotkaniu, a także poprzez szanowanie wolności uczestników w wypowiedzianiu się (jeśli nie chcą mówić, nie nalegasz).

✘ **Animator jest autentyczny, gotowy dawać świadectwo słowa i życia.**

Jeśli oczekujesz czegoś od uczestników, sam starasz się to realizować. Nie jesteś idealny ani bezgrzeszny. Jednak Twoja szczerość oraz zgodność pomiędzy przekazywanymi treściami a życiem są kluczowe, byś zainspirował młodych.

✘ **Animator jest zaangażowany w „tu i teraz”.**

Znasz to uczucie, kiedy ktoś, z kim rozmawiasz, jest obecny ciałem, ale nie duchem? Animator na spotkaniu z grupą jest zaangażowany całym sobą – przede wszystkim w słuchanie i w zauważanie tego, co uczestnicy mówią, lecz także tego, jak reagują i co się z nimi dzieje. Im jesteś uważniejszy, skoncentrowany na młodych, wrażliwy na ich przeżycia, tym szybciej zauważysz trudności, które będą się pojawiać.

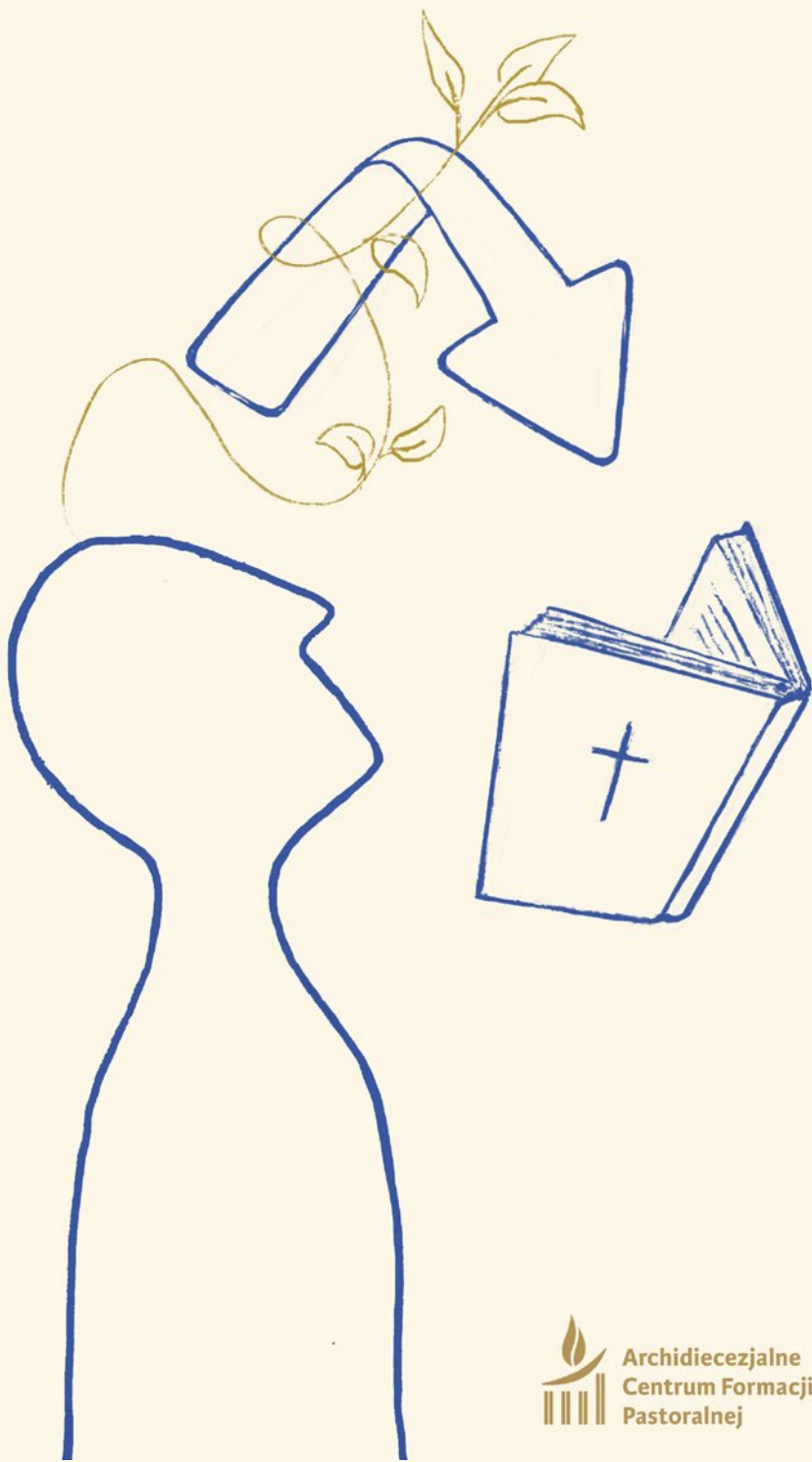
✘ **Animatorowi zależy przede wszystkim na dobru uczestników.**

Szczera troska to coś, co bardzo buduje relacje i je wzmacnia. Gdy uczestnicy grupy widzą, że zauważa się ich potrzeby, nie lekceważy ich pytań i oczekiwań, są bardziej otwarci i skłonni do współpracy, ponieważ czują, że są dla Ciebie ważni. W czasie spotkań zawsze warto pozostawić przestrzeń dla problemów, tematów czy pytań, które młodzie sami chcą poruszyć. Ich zainteresowanie jest najlepsze i najskuteczniejsze z perspektywy zarówno kształtowania relacji, jak i przekazywania treści.

✘ **Animator jest elastyczny.**

Grupa nie jest dla animatora, a konspekt czy program to nie podstawa programowa, która wymaga zrealizowania od deski do deski. Jeśli jesteś uważny na swoich uczestników, to szybko zorientujesz się, na jakim oni znajdują się poziomie wiedzy, dojrzałości ludzkiej i doświadczenia duchowego. Bądź z nimi tam, gdzie oni są i prowadź ich w tempie, które będzie dla nich odpowiednie.

must have

Archidiecezjalne
Centrum Formacji
Pastoralnej

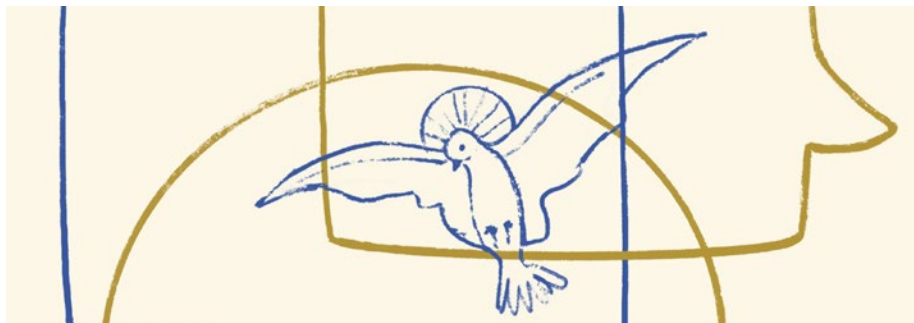
Archidiecezjalne Centrum Formacji Pastoralnej

Kim jesteśmy?

Jesteśmy zróżnicowanym, pełnym pasji zespołem wykładowców. Nasza misja to nie tylko nauczanie, ale dzielenie się wiedzą z teologii w przystępny i inspirujący sposób. Pragniemy stworzyć żywą i współodpowiedzialną wspólnotę, gdzie każdy człowiek włącza się w aktywny rozwój duchowy i społeczny. **Wierzimy w Kościół pełen pasji, zaangażowania i dialogu.**

Co robimy?

- ✘ Organizujemy wiele kursów tematycznych. Między innymi: „Duchowość dla każdego”, „Zasłuchani w Słowo”, „Szkoła modlitwy”, „Zapytaj o wiarę”.
- ✘ Prowadzimy warsztaty, które wzbogacają duchowość i kompetencje uczestników. **Specjalistyczne kursy tematyczne przygotowujące animatorów grup bierzmowanych do posługi. Zapraszamy do dołączenia online lub na żywo! Szczegóły na stronie internetowej.**
- ✘ Nagrywamy podcast „WIARYgodni”, gdzie w sposób nowoczesny i ciekawy omawiamy tematy związane ze słowem Bożym.
- ✘ Katechizujemy w parafiach przez naukę i inspirację.
- ✘ Oferujemy Studium Wiary, które jest pogłębionym, dwuletnim kursem nauki chrześcijańskiej.

Dla kogo?

Nasza oferta jest skierowana do każdego członka wspólnoty Kościoła. Wspieramy formację animatorów, presbiterów, przygotowujemy do diakonatu stałego, ale przede wszystkim służyćmy każdemu, kto pragnie zgłębiać swoją wiarę.

Dołącz do nas!

Jeśli pragniesz głębszego zrozumienia wiary, poszukujesz wspólnoty lub chcesz się rozwijać jako lider w Kościele – Centrum Formacji jest dla Ciebie. Razem tworzymy przyszłość Kościoła!

Jeśli ta książka była dla Ciebie pomocna, spotkaj się z nami na kursach, aby otrzymać pogłębioną wiedzę.

Więcej materiałów na temat bierzmowania oraz inne kursy znajdziesz na stronie:

centrum.katowice.pl

Archidiecezjalne Centrum Formacji Pastoralnej

Podcast „WIARYgodni”

centrum.formacji@katowicka.pl

Publikacja jest częścią projektu wsparcia animatorów kandydatów do przyjęcia sakramentu bierzmowania realizowanego przez Archidiecezjalne Centrum Formacji Pastoralnej w Katowicach.

Dziękujemy naszym współpracownikom oraz osobom, które wzięły udział w licznych konsultacjach i wypełniły ankiety.

Na projekt składają się: strona internetowa, kursy ze specjalistami oraz niniejszy poradnik.

<https://centrum.katowice.pl/>

Redakcja: **dr Magdalena Józwik**

Projekt graficzny
i skład: **Karolina Skorupka**

Użyte w publikacji ikony są autorstwa flatart na Freepik.

Fonty: Karmina Sans, Blithe

Korekta i redakcja
językowa: **Izabela Skrobak**

Druk i oprawa: **EDYTOR Drukarnia-Wydawnictwo**
ul. Macieja Rataja 14
59-220 Legnica

Prowadzenie grupy to wyzwanie. Bez obaw, idziemy razem!

Zeszyt, który opracowaliśmy dla Ciebie jest swego rodzaju **instrukcją do Twojej posługi animatora kandydatów przygotowujących się do przyjęcia sakramentu bierzmowania.**

Nazwaliśmy go „**fastrygą**”, ponieważ jak w krawiectwie używa się roboczego szwu (fastrygi właśnie!), by zaznaczyć późniejsze właściwe szycie, tak **chcemy naszymi podpowiedziami pomóc Ci „szyc” formację na miarę!**

Znajdziesz tutaj podpowiedzi dotyczące komunikacji w grupie i wypełniania Twojej roli jako animatora, uwagi odnoszące się do pracy z konspektem i do pracy z grupą, propozycje związane z poprowadzeniem modlitwy, a także refleksje na temat przeżywania kryzysów oraz słów kilka o współczesnym pokoleniu, które może jest zupełnie inne niż Twoje.

Archidiecezjalne
Centrum Formacji
Pastoralnej

centrum.katowice.pl